

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

TEACHING PRACTICE

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма _____ «Англійська мова і література та друга іноземна мова»
(назва програми)

Спеціальність _____ 035 Філологія
(вказати: код, назва)

Галузь знань _____ 04 Гуманітарні науки
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

_____ факультет іноземних мов
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____ англійська
(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: _____ к.ф.н., доц. Бешлей О.В.
(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел. (099)-736-48-53

E-mail: o.beshlei@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=240>

Консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація педагогічної практики з основної іноземної мови.

Невід'ємною складовою частиною підготовки студента до роботи в середній чи вищій школі є педагогічна практика. Вона здійснюється на ґрунтовній теоретичній основі, що закладена в процесі вивчення всіх предметів теоретичного курсу – педагогіки, психології, методики викладання іноземних мов. Педагогічна практика спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддям праці в галузі їхньої майбутньої спеціальності (англійська мова і література), визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку (035 Філологія). Педагогічна практика є обов'язковою складовою при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних умінь і знань відповідно до ОКР бакалавр.

2. Мета практики: Метою педагогічної практики на факультеті іноземних мов є оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання іноземних мов, формування у них на базі психолого-педагогічних і фахових знань професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з іноземної мови в закладах освіти, а також самостійно вирішувати типові професійні завдання, передбачені вимогами освітньо-кваліфікаційного рівня учителя/викладача іноземних мов; застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань в галузі навчання іноземних мов у вищій школі.

3. Завдання:

- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.
- ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

4. Пререквізити. Дисципліни, які підвищують ефективність засвоєння курсу: основна іноземна мова, Методика викладання іноземної мови. Педагогіка. Психологія.

5. Результати навчання:

- ПР 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПР 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПР 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Уточнені результати навчання:

- Здатність планувати та проводити уроки іноземної (англійської) мови для учнів початкової і середньої школи
- Здатність планувати і проводити позакласні заходи з іноземної мови
- Здатність планувати і проводити позакласні виховні заходи
- Здатність аналізувати власні уроки та уроки, проведені вчителями-наставниками і колегами

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Педагогічна практика										
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин				Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	Пасивна практика	Активна практика	Виховна робота	Підготовка до оцінювання	
Денна	4	8	3	90	3	32	50	4	4	іспит
Заочна	4	8	3	90	3	32	50	4	4	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Педагогічна Практика												
	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1 (Пасивна практика)													
Підготовчий етап													
1.1. Організаційні збори на кафедрі.	2	2					2	2					
1.2. Знайомство з організаційним устроєм школи.	2					2	2						2
1.3. Знайомство з педагогічним колективом школи.	2					2	2						2
1.4. Знайомство з учнями груп, де буде проходити практика.	2					2	2						2
1.5. Відвідання та аналіз 20 уроків із різних дисциплін та уроків учителів–керівників педпрактики.	20					2	20						2
1.6. Складання календарно-тематичного плану.	2					2	2						2
1.7. Складання плану виховної роботи.	2					2	2						2

Усього за ЗМ1	32					32					
Змістовий модуль 2 (Активна практика)											
Організаційно-діяльнісний етап	44					44	44				44
– 1 заліковий урок;	2					2	2				2
– 1 відкритий урок;	2					2	2				2
–аналіз уроків, проведених студентами-колегами.	2					2	2				2
Усього за ЗМ2	50					50	50				50
Змістовий модуль 3 (Виховна робота)											
Виховна робота											
Тема 3. Сценарій виховного заходу	4					4	4				4
Усього за ЗМ3	4					4	4				4
Модуль-контроль											
Підготовка звітної документації.	2					2	2				2
Захист педагогічної практики.	2	2					2	2			
Усього за МК	4	2				2	4	2			2
Разом за змістовими модулями	90						90				

6. Система контролю та оцінювання Критерії оцінювання документації

Оцінка за документацію виставляється протягом двох днів після завершення педпрактики.

Вимагається наявність таких документів:

- 1) Звіт про педпрактику (підписаний студентом).
- 2) Щоденник педагогічної практики (Форма № Н-6.03) з висновками керівника педпрактики зі школи в кінці щоденника. Він має містити конспекти 5 відвіданих (пасивна практика) і 5 проведених занять (активна практика) з датами та підписами вчителя.
- 3) Розгорнутий план 1 відкритого уроку (на початку «затверджено» – підпис керівника від кафедри, «узгоджено» – підпис вчителя).
- 4) Рецензія на заняття, проведене іншим студентом-практикантом (за підписом студента).
- 5) План-сценарій одного виховного заходу, підписаний куратором групи і студентом.
- 6) Психолого-педагогічна характеристика учня (за підписом студента і класного керівника).
- 7) Психолого-педагогічна характеристика класу (за підписом студента і класного керівника).
- 8) Характеристика на студента від керівника педпрактики з оцінкою (за підписом вчителя, в якого проведено урок, директора школи та завірена печаткою школи).

Порядок захисту педагогічної практики визначає кафедра англійської мови. За результатами захисту виставляється оцінка у залікову книжку студента та екзаменаційну відомість. Оцінка за практику враховується при призначенні стипендії на рівні з іншими дисциплінами навчального плану. При визначенні оцінки за педпрактику враховується рівень виконаних студентом завдань модулів, оформлення документації і звіту про проходження практики. Зволікання з поданням документації про проходження практики впливає на оцінку чи ставить під сумнів проходження практики взагалі.

Критерії оцінювання відкритого уроку

Загальна кількість балів, яку може набрати студент – 20.

Урок оцінюється за такими критеріями:

1.	Обґрунтованість обраного типу уроку та структури уроку (логічність, послідовність етапів уроку).	
2.	Відповідність прийомів та методів роботи меті та типу уроку.	
3.	Збалансованість різних видів роботи (колективна, групова, індивідуальна).	
4.	Врахування можливостей учнів (увага до відстаючих, слабких учнів).	
5.	Співвідношення мовлення вчителя та учнів.	
6.	Використання дидактичного матеріалу (науково-методична спрямованість, емоційність, доречність).	
7.	Атмосфера уроку (спокійна, бадьора, ритмічна).	
8.	Поведінка вчителя (доброзичлива, уважна, коректна тощо).	
9.	Поведінка учнів (зацікавленість уроком, роботою, увага тощо).	
10.	Мовний рівень учителя (артикуляція, словник, граматики).	

Кожен критерій оцінюється за трибальною шкалою:

2 – добре

1 – задовільно

0 – незадовільно

Керівник педпрактики від школи _____

Керівник педпрактики від вузу _____

Критерії оцінювання виховного заходу

Загальна кількість балів, яку може набрати студент – 10.

Виховний захід оцінюється за такими критеріями:

1.	Педагогічна доцільність проведення даного заходу.	
2.	Визначеність і зумовленість мети й завдань виховної справи, їх реалізація на кожному етапі та в цілому	
3.	Організація предметної діяльності школярів (студентів), їх активність і самостійність на всіх етапах заходу.	
4.	Відповідність основній меті й завданням заходу, його форма, методи та прийоми виховання.	
5.	Здійснення комплексного підходу до виховання учнів: реалізація основних напрямів виховання і вплив на всі сторони особистості школяра: емоційну, мотиваційну, діяльнісно-вольову.	
6.	Врахування вікової психології школярів, їх організованості, уважності, зібраності, вольової активності, захоплення справою.	
7.	Участь у роботі «важких», «пасивних», слабо встигаючих дітей.	
8.	Рівень взаємодії і співробітництва між вчителем і учнями.	
9.	Стиль спілкування, колективна творчість, демократизм у роботі.	
10.	Результативність виховного заходу.	

Кожен критерій оцінюється за трибальною шкалою:

2 – добре

1 – задовільно

0 – незадовільно

Класний керівник _____

Керівник педпрактики від вузу _____

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота	Захист практики	Сума
---	-----------------	------

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	40	100
Підготовчий етап	Організаційно- діяльнісний етап	Виховна робота		
10	40	10		

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. К.: Либідь, 1998. 560 с.
2. Бешлей О., Томащук С. Мовні ігри як засіб формування лексичної компетентності учнів середньої школи. Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць / редколегія : Н. Г. Єсипенко, В. І. Кушнерик [та ін.]. Чернівці : Видавничий дім „РОДОВІД”, 2019. Вип. 816 : Серія „Германська філологія”. С. 3-19.
3. Бігич О.Б.. Вправи з навчання техніки читання та письма англійською мовою на початковому ступені. К.: Ленвіт, 200. 64 с.
4. Ляховицкий М.В. Методика преподавания иностранных языков. М., 1981.
5. Маслыко Е.А. Настольная книга преподавателя иностранного языка. Минск: Высшая школа, 2001.
6. Матюнин Б.Г. Нетрадиционная педагогика. М.: Школа-пресс, 1998.
7. Методика навчання іноземних мов у середніх початкових закладах : Підручник/кол.авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт., 1999.
8. Методичні рекомендації з педагогічної та асистентської практик : для студентів IV – V курсів. Видання 2-ге, виправлене та доповнене / Укл. : Л. М. Грижак, Н. Г. Єсипенко, І. В.Сапожник, А. В. Шиба. Чернівці, 2014. 95 с.
9. Harmer, J. (2007) *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Longman.
10. *A Course of English Language Teaching*, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
11. *Teaching English: socio-cultural aspect*, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
12. *Introduction to Teaching English*, 1 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 122 с.
13. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson. *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: OUP. 2011.
14. Ur, P. (2012) *A Course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition.

7.2. Допоміжна

1. Освітні технології:./ За загал. ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К.,2001.256 с.
2. Педагогічна практика студентів. За редакцією А.Д.Бонаря. К.: Вища школа, 1972. 252 с.
3. Педагогические технологии. Учебное пособие для студентов педагогических специальностей / Под общ. ред. В.С.Кукушина.- Серия «Педагогическое образование».- Ростов-на-Дону: Изд. Центр «Март», 2002.- 320 с.
4. Положення про практику студентів вищих педагогічних навчальних закладів України /Проект.К., 2000.
5. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. М.: Просвещение, 1991.
6. Сидоренко О., Чуб В. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика.К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. 256 с.
7. Akoue, B., Nguemba Ndong, J-C., Okomo Allogo, J., Tennant, A. (2015). *Starter Teachers. A methodology Course for the Classroom*. London: British Council.

8. Partin L.R. The Classroom Teacher's Survival Book: Practical Strategies, Management, Techniques, and Reproducibles for New and Experienced Teachers. San-Francisco: Jossey-Bass, 2009. 366 p.
9. Richards, J. C. (2015) Key Issues in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press

8. Інформаційні ресурси

1. Вербицкий А. А. Контекстное обучение в новой образовательной парадигме [Электронный ресурс] / А. А. Вербицкий // Формирование современной образовательной среды в условиях реализации нового поколения стандартов среднего профессионального образования: материалы VII всероссийской научно-практической конференции, 13–14 марта 2003 года – Воронеж. – Режим доступа: <http://siv.su/L10.htm>.
2. І. М. Дичківська Інноваційні педагогічні технології [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – Режим доступу : <http://ebk.net.ua/Book/pedagogics/dichkivska ipt/part1/114.htm>
3. Козырева О. А. Методология моделирования профессиональной компетентности педагога [Электронный ресурс] / О. А. Козырева // Educational Technology & Society. –2008. – 11(1). – Режим доступа: http://ifets.ieee.org/russian/depository/v11_i1/html/5
4. Краевский В.В. Рефлексия в практике обучения [Електронний ресурс] / В. В. Краевский. – Режим доступу –: http://www.elitarium.ru/2011/08/03/refleksija_v_obuchenii.htmlю
5. Мильруд Р.П. Компетенции успеха учителя иностранных языков [Электронный ресурс] / Р. П. Мильруд. – Режим доступа: <http://prosv.ru/Attachment.aspx?Id=7410>.
6. Learn English Listening Skills. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.youtube.com/user/MinooAngloLink?v=ssuiqtreiBg&feature=pyv>
7. McClelland D. Testing for Competence Rather Than for Intelligence [Electronic resource] / David C. McClelland. – Access mode: www.lichaoping.com/wp-content/ap7301001.pdf.

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Педагогічна практика» визнаються результати навчання студентів, отримані у дистанційному форматі, з можливим перезарахуванням індивідуальних завдань, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню педагогічної практики.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, онлайн уроки.